

Πολιτικοί και email

Το Internet ως μέσο πολιτικής επικοινωνίας των κομμάτων, αλλά και των πολιτικών έχει τη φαρέτρα του γεμάτη με νέα όπλα. Αμφίδρομη επικοινωνία, άμεση ενημέρωση, χώρο και χρόνο για βαθύτερες αναλύσεις για κάθε θέμα. Ποιοι εκμεταλλεύονται τα νέα αυτά όπλα στον αγώνα τους για αμεσότερη και ουσιαστική επικοινωνία με τους πολίτες-ψηφοφόρους τους; Ποιοι είναι αυτοί που απαιτούν μέσα από τη χρήση του νέου μέσου να αλλάξει η σχέση του πολίτη με τον εκπρόσωπό του πολιτικό;

της χάιδως σκανδύλα (chaidosk@in.gr)

«Ο πολιτικός που θα μπορέσει να πιεστεί να σε μια ανοιχτή συγκέντρωση ή σε ένα τηλεοπτικό μήνυμα ότι η «ηλεκτρονική μου διεύθυνση είναι αυτή και θα σας παρακαλούσα να μου στείλετε ένα email με τις σκέψεις σας και τις επιθυμίες σας», θα ανακαλύψει και ο ίδιος την τεράστια δύναμη του email. Δύναμη που έγκειται ακριβώς στο γεγονός ότι ανεξάρτητα από την απόσταση και τη χρονική στιγμή που λαμβάνεται ή αποστέλλεται, το e-mail αποτελεί τον αμεσότερο τρόπο επικοινωνίας με τον κάθε πολίτη ξεχωριστά». Αυτή είναι και η συμβουλή που ο επικοινωνιολόγος Νεκτάριος Σαρτζετάκης δίνει στους πολιτικούς για τη χρήση του email. Συμβουλή που καλό θα ήταν να έπιανε τόπο, αν κρίνουμε από την ισχύουσα σχέση των πολιτικών με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

«Σε άλλες χώρες τα πράγματα είναι πολύ διαφορετικά», θα μας πει ο κ. Σαρτζετάκης. «Αν κοιτάξουμε στο εξωτερικό θα βρούμε παραδείγματα που αποδεικνύουν τη χρησιμότητα του διαδικτύου ως μέσου πολιτικής επικοινωνίας με πιο χαρακτηριστικό αυτό της δράσης MINESOTA e-democracy (<http://www.e-democracy.org/>). Αυτή η δράση ανέδειξε το διαδίκτυο ως τον πλέον άμεσο τρόπο επικοινωνίας των πολιτικών με τους πολίτες στις Ηνωμένες Πολιτείες από το 1990 ακόμη».

Εχουμε λοιπόν μείνει τόσο πίσω;

«Οχι, έχουν γίνει βήματα», θα μας πει. «Αρκετοί από αυτούς που σήμερα χαρακτηρίζουμε ως νέα γενιά πολιτικών έχουν μια πολύ καλή σχέση με την τεχνολογία του διαδικτύου. Ειδικότερα, από τις εκλογές του 2000 μέχρι τις εκλογές του 2004, έχουμε δει πολύ πιο ολοκληρωμένα web sites, και βέβαια, οργανωμένες ομάδες που αναλαμβάνουν να απαντούν στα προσωπικά email που λαμβάνει ένας πολιτικός. Ας μην ξεχνάμε ότι είναι πρακτικά αδύνατο να απαντήσει ο ίδιος ο πολιτικός σε όλους τους πολίτες. Ομως δεν μπορούμε ακόμη να πούμε ότι έχουμε φτάσει σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο. Μια έρευνα με ερωτηματολόγιο, που είχε «τρέξει» το διάστημα της προεκλογικής περιόδου των εκλογών της τοπικής αυτοδιοίκησης του 2002, στον πολιτικό διαδικτυακό τόπο των εκλογών T.A. www.grelections.gr, είχε καταγράψει την απογοήτευση όσων προσπάθησαν να επικοινωνήσουν μέσω email με Ελληνες πολιτικούς και τελικά δεν πήραν απάντηση. Το ποσοστό αυτών έφτανε το 50%».

Αλήθεια, όμως, ποιοι πολιτικοί ήταν οι πρωτοπόροι στη χρήση των νέων τεχνολογιών στην Ελλάδα;

«Αν εξαιρέσει κανείς όλους εκείνους που για λόγους μόδας χρησιμοποίησαν το διαδίκτυο σαν ένα ακόμα «φυλλάδιο» παρουσίασης, με κείμενα και φωτογραφίες, και τώρα τελευταία video και animations, ο σημερινός πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ είχε μια από τις πρώτες ιστοσελίδες. Η δήμαρχος Αθηναίων επίσης είναι από τους πρωτοπόρους».

Μπορούμε να φανταστούμε πως κάποια στιγμή θα έχουμε την απάντηση ενός πολιτικού σε ένα πρόβλημά μας, όχι γενικόλογα, αλλά συγκεκριμένα; Να μας πει γιατί πρέπει, για παράδειγμα, να δώσουμε φακελάκι στον συγκεκριμένο γιατρό που θα μας κάνει τη συγκεκριμένη επέμβαση;

«Θεωρητικά αυτή τη δυνατότητα την έχουμε και τώρα. Αρκεί να πιστέψουμε

πως οποιαδήποτε «επανάσταση» πρόκειται να φέρει το Internet στη σχέση πολίτη-πολιτικού δε θα προσφερθεί από τους πολιτικούς έτοιμη. Θα έρθει από τους πολίτες που έχουν στην άκρη των δακτύλων τους ένα πληκτρολόγιο και είναι αρκετά σκεπτόμενοι ώστε να διατυπώσουν αυτό που δεν τους αρέσει και να ζητήσουν προτάσεις για το πώς μπορεί αυτό να αλλάξει. Δυστυχώς η Ελλάδα παραμένει υποανάπτυκτη στη χρήση του διαδικτύου από τους πολίτες, σε σχέση με την πολιτική. Ίσως η χαμηλή διείσδυση του Internet στη χώρα μας, ίσως το

«Η επανάσταση θα έρθει από τους πολίτες που έχουν στην άκρη των δακτύλων τους ένα πληκτρολόγιο και είναι αρκετά σκεπτόμενοι ώστε να διατυπώσουν αυτό που δεν τους αρέσει.»

απολιτικό προφίλ των σκεπτόμενων, κατά τα άλλα, χρηστών του Internet, να έχει προκαλέσει τη μεγάλη αδράνεια για τη δημιουργία χώρων συζητήσεων on-line, για τη δημιουργία on-line κινημάτων που θα μπορούσαν να στρέψουν το ενδιαφέρον των λίγων στην καθημερινότητα των πολλών».

Με όλες αυτές τις δυνατότητες όσον αφορά τη συμμετοχή στα κοινά είναι μεγάλος ο πειρασμός να μιλήσουμε, θεωρητικά έστω, για ηλεκτρονική δημοκρατία. Ο κ. Σαρτζετάκης θέτει το ζήτημα σε μια πιο ορθολογική βάση: «Το σίγουρο είναι ότι αν δεν πετύχουμε πρώτα στην ηλεκτρονική συμμετοχή, δε θα φτάσουμε σε μια ηλεκτρονική δημοκρατία με συνειδητή εμπλοκή πολιτών. Οι πολίτες εμπλέκονται είτε μέσω της συμμετοχής τους σε δράσεις που έχουν ξεκινήσει από τους πολιτικούς είτε σε δράσεις που γεννιούνται από τους πολίτες για τους πολίτες, τα λεγόμενα online κινήματα. Φαίνεται να συναντιούνται στο μέλλον οι δύο αυτές τάσεις και έτσι όλοι οι online ενεργοί πολίτες να μπορέσουν να βάλουν τα θεμέλια της ηλεκτρονικής δημοκρατίας. Το διαδίκτυο δε θα λύσει τα προβλήματα, αλλά σίγουρα μπορεί να αποτελέσει, για πρώτη φορά μέχρι σήμερα, ένα μέσο άμεσης επικοινωνίας και συμμετοχής σε κοινωνίες που να νιώθουμε ότι όλοι μαζί τις φτιάξαμε».

Βιβλία:

Electronic Democracy: Using the Internet to transform American politics
Graeme Browning
Cyberage Books 2002
The Electronic Republic: Reshaping Democracy in the Information Age
Lawrence K. Grossman
Penguin Books 1996